

አል ግሌ ዳዕዋ

ብማሕበር እስላማዊ ምትሕግጋዝ እትዳሎ መጽሔት ቁ:37. 01.2006 <http://www.aldawa.de>

ሲረት ሓያተልሳሳ ታሪኽ ኣቡ ሁራይራቱ (አልደወሲዩ)

*ኣቡ ሁራይራ ካብ 1600 ንላዕሊ ሓዲስ ረሱል ሰ/ወ/ወ/ ንኡመል ኢስላም ሓፊዙ፡

*ብዘይምጥርጣር ንፊልጥ ዶ. እዚ ኮኽብ ዝኾነ ካብ ሳሓባ-ረሱል ሰ/ወ/ወ/

*ከምኡውን ኣሎ ዶ ኣብ ኡመትል ኢስላም ንኣቡ-ሁራይራ ዘይፈልጥ፡

ኣብ ጊዜ ጃህልያ ዓብድሸምሽ ተባህሉ ይጽዋዕ ነበረ። ኣላሁ ዓዘወጀል ናብ እስልምና ምስኣክረሞ ምስ ረሱል ሰ/ወ/ወ/ ምስተራኸበ ከም ዝስዕብ ሓተትዎ መን ሸምካ ዓብድሸምሽ ኢሉ መለሰ ኣረሱል ሰ/ወ/ወ/ ድማ በል ዓብድራሕማን በልዎ እወ (ሕራይ) ዓብድራሕማን'ኣንታ ኣቡይ ወኡሙይ ያረሱላላህ" እሉ ሓድሽ ሹም ተቀበለ።

ብዛዕባ ምኽንያት ሳጉኡ ግን ብንእሽትኡ ከሎ ንእሽቶይ ድሙ ነበረቶ ምስኣ ይጸወት ነይሩ። በዚ ከኣ ኣብሁራይራ ዝብል ቅጽል ሸም ሃብዎ፡ ብቡዙሕ ምዘውታራ ክሳብ ሸሙ ዝቅየር ኮነ ከምኡውን ኣረሱል ሰ/ወ/ወ/፡ ብብዝሒ ኣቡ ሁራይራቱ ኢሎም ይጽውዕዎ ነበሩ፡

"ናዳኒ ቢሃ ሓቢብ ረስሉላህ" ይብል ኣቡ ሁራይራ" ሓ/ት በኣ ጸዊዑኒ ፈታዊየ ረስሉላህ" *ጡፉይል ኢብን ዓምርን ኣብ እስልምና ምስኣተወ ኣረሱል ሰ/ወ/ወ/፡ ህዝቡ ዳዕዋ ንኸገብረሎም ለኣኸዎ።

→ አብ ገጽ 8 ይቕጽል

ምስጋና

ድሕሪ ምርጫ ናይ ሹራ 2005 ብሓው ዓብደል-ሓኪም ሳልሕ ሓላፊ ክፍሊ ዜና ማሕበር እስላማዊ ምትሕግጋዝ ብ ዝተዋህበኒ ሓላፍነት ከም ኣዋሃሃዲ መጽሔት አልዳዕዋ ኮይነ ዓቕመይ ብዘፍቅዶ ስርሓይ ከሰላስል ፈቲነ። ኣብዚ ክብሎ ዝደለ ዘለኹ እዚ ናይ ምጽሓፍን ምቱርንምን ምስቶም ዝጽሕፉ ኣሕዋት ብተኸታታሊ ብምውህሃድን ሓሳባት ምልውዋጥን ናይ ሓባር ስራሕ ከምዝነበረ ክጠቅስ ኣድላዩ ኮይነ ይስማዓኒ።

ኣብ ዕለት 19ን 20ን ዝተኻየደ ናይ ሹራ ኣኼባ እቲ ሓላፍነት ናይ ክፍሊ ዜና ብሓውና ሙሐመድ ብርሃን ናስራይ ስለ ዝተተኸኣ ነዛ ኣብ ኢድኩም በጺሓ ዘላ ሕታም ቁ:37 ንኸዳልዋ ብዝሓተተኒ ነዚ ዕድል ብምጥቃም ነቶም ዝሓዘኑ ኣሕዋት ከመስግን ደስ ይብለኒ።

አብ ገጽ (2) ይቕጽል: →

ትሕዝቶ ሕታም	
ታሪኽ ኣቡ ሁራይራ.....	1,8ን
ምስጋና	1,2ን
ምስ ሱረት አልሑጃራት..	3
መጀመርያ ፍጥረት ስይድና ኣደም.....	5,6
3 Empryos.....	7
.Und Allah genügt uns als Beschützer.....	9,10ን
ሕቶ ንኣል-ላህ.....	12

መቐጽልታ ናይ ገጽ (1) ምስጋና

ንኹሎም ኣሕዋት ነዚ ስራሕ ናይ ዳዕዎ ቀጻልነት ክህልዎ
ዘተባብዑና ከዩ መስገንክዎም ክሓልፍ ዉን ኣይደልን።

ብፍላይ ነቶም ብተኻታታሊ ኣብ ዝሓለፉ ሰለስተ ሕታማት
ኣልዳዕዎ ቁ: 34,35,36, ከምኡ ውን ኣብዛ ሕታም ቁ:37
አበርክቶኦምን ተሳትፎኦም ዘወፍውዩ ኣሕዋት ማእሊያ
ዘይብሉ ምስጋናይ ይብጻሕኩም ይብሎም።

ጀዛኩም ኣላሁ ኸይረን።

ሓፍትና ማሕፉዛ ስራጅ፡ ሓፍትና ፈውዚያ ሓሰን፡ ሓወና
ሙሓመድ ኢማም፡ ሓውና ዓብደልሓኪም ሳልሕ፡ ሓውና
ኢብራሂም ዓጣ፡ ሓውና አቡ ዓብዱራሕማን፡ ሓውና ኑረዲን
ኑርሒሰን።

ብፍላይ ኣብዚ ንሓፍትና ማሕፉዛን ንሓፍትና ፎዚያን
ብተኻታታሊ ንማሕበርና ብዘገደስ ሓሳባት ዝተፈላላዩ ሓቦን
ኒሕን ተገዳስነትን ብዝመለኦ ጽሑፋት ካብ ምስዳድ ጠጠው
ዘይበላ ክብ ዝበለ ኸብረትን ምስጋናን ከመሓልፈለን እደሊ።
ኣብ መዳይ ናይ ጽሑፊት እዚ ኣበርክቶን ተገዳስነትን
እናዛዩደን እናዓዘዘን ክብ ንኸብልን ካኣ ጽቡቕ ትምህተይ
ክገለጽ ደስ ይበለኒ።

ንኡሙ ሃሽም ኻኣ፡ ትዕግስቲ ስንቅኸ፡ ይኹን ኣብዚ ሃገር እዚ
በይንኸ፡ ኣይኮንኪን እትሸገርን እትሳቕይን ዘለኸ፡ ዳሕራይ ካኣ
ናብራኮ ፈተና ካብ ረቢ እያ፡ ሰብሪ ጌርኪ እናተቐለሰኪ ኣብ
ረቢኸ፡ ተጸግዒ እናበለኩ ሰላማታ ይ እውን አቕርበላ።

ንሓውና ዓብደልሓኪም ሳልሕ ካኣ ብዙሕ ኢና እነመስግነካ ኣብ
መዳይ ናይ ዳዕዎ፡ ናይ ኢንተርነት ኮይኑ ናይ መጺሕት
ኣልዳዕዎ ዝፈጸምካዩ ዘይበርስ ስራሓት፡ ውጺኢቲ ንኹሉ ብሩህ
ስለ ዝኾነ፡ ጀዛኣሁ ኸይረን ክብሎ ደስ ይበለኒ።

ንሓውና ሙሓመድ ናስራይ ሓላፍነት ክፍሊ ዜና ብምስካምካ
ረቢ ይሓግዘካ፡ ኩላህና ዓቕምና ብዘፍቅዶ ክንሕግዘካ ከምዝኾና
ቃል ንኣትወልካ፡
እዚ ወደሓን ኩኑ።

ሓውኹም ኢብራሂም መሳጣፋ

ዱዓእ
ሱብሓና ኣላህ ወቢሓምዲሂ ወላኢላህ ኢላ ኣላህ
ኣላህ አክበር ውላሓውላ ወላ ቁወታ ኢላ ቢላህ።
ኣላህማ አሪና አልሓቃ ሓቀን ወርዙቅና እቲባዓህ
ወአሪና አልባጢላ ባጢለን ወሩቕና እጅቲናባህ።

መጺሕት ኣልዳዕዎ ብማሕበር እስላማዊ
ምትሕግጋዝ ኣብ ሃገረ ጀርመን እትዳሎ
መጺሕት እያ።
ኣድራሻ፡

Gis e.V.
P.O.Box 101344
42103 Wuppertal
Germany

መርከዝ ቢላል፡
Montanus Str.76
51065 Köln

Bank፡
Deutsche bank A.G
Wuppertal
KontoNr.280 29 08
BLZ 330 700 24

ለበዎ

ክቡር ኣንባቢ መጺሕት ኣልዳዕዎ

ኣብ መዳይ ጽሑፍ እጃምካ ከተበርክት
ንላበወካ።

ንእስላማዊ ትምህርቲ ዘንጸባርቕ ዝኾነ
ሓሳብ ወይ ርኢቶ ዋላኳ ትርጉም ናይ
ሓንቲ ጥቕሲ ቁርአን ትኹን ካብ
ምጽሓፍን ምስታፍን ኣይትቆጠብ።
ረሱል ሰለላሁ ዓለይሂ ወሰለም ይብሉ።

(በሊቕ ዓኒ ወለው ኣያ)
ወላኪ ሓንቲ ጥቕሲ ኣያ ትኹን
ኣብጽሑለይ።

ብተወሳኺ ዝኾነ ነቕፌታን ንጉድለታትና
ዝእርም መአረምታን ሓሳብን
ከተወፋዩልና ብትሕትና ነሓተኩም።
ናብ ረቢ ዳዕዎ ምግባር ናይ ኩላትና
ሓላፍነት ከምዝኾነ ኣይንረስዕ።

መተሓሳስቢ

ኣብ መጺሕትና ናይ ቁርአን ጥቕስታት
ኣያት ስለ ዘሎ ብጽቡቕን ብጥንቃቄን
ክትሕዝዎ ንላቡ። ከምኡ እውን ዝኾነ ኣብ
መጺሕት ኣልዳዕዎ ዝቐርብ ጽሑፍ ናይ
ጸሓፊኡ ርኢቶ እዩ ዝውክል።
ከምኡ እውን ናይ ዝኾነ ምስትርጓም
ናይ ቁርአን ወይ ኣሓዲስ ዝርከብ
ጌጋታት ሓላፍነት ዝስከሞ እቲ
ደራሲኡ እዩ።

ሓፊሻዊ ትንተና ሱረት አልሁጁራት (3)

ክቡራት አንባቢቱ መጸሐፊት አልዳዳዎ፡ አብ ሕታም አልዳዳዎ ቁ፡33 አብ (ትሕት (ቅድሚያ ዝኾነ ፍርዲ ምሃብ ንዝመጸና ወረ ሓቅነቱ ነረጋግጽ ዝብል ኣርእስቲ ንጥቕሲ ቁ፡ (6,11) ን ካብ ሱረት አልሁጁራት ሓፊሻዊ ትንተና ኣቕራብና ኔርና፡፡ ብተወሳኺ አብ ሕታም ቁ፡34 ጥቕሲ ካብ ጥቕሲ ቕ፡ ሓደ ክሳብ ቁጽሪ ሓሙሽተ ኣቕራብና፡፡

አብዛ ሕታምና ኻኣ ነተን ዝተረፉ ናይ ሱረት አልሁጁራት ኣያት ነቕርባልኩም፡ አላህ ሱብ-ሓነሁ ወተዓላ ከምዚ ይብል፡

وَأَعْلَمُوا أَن فَبِكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبِيبٌ إِلَيْكُمْ الْإِيمَانَ وَزَيْنَةً فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمْ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ أُولَئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَ (7)

አብ መንጎኹም ልኡኽ ናይ አላህ ከምዘሎ ፈሊጥኩም ብሰነሰርዓት ቅረብዎ። ምክኒያቱ ንዓኹም ዝጠቐመኩም ካብኹም ንላዕሊ ስለ ዝፈልጥ፡ ትእዛዙ ኣኸብሩ ንዓኹም ዝጠቐም እዩ ዝእዝዙም። ንኹሉ እትሓትዎን እትደልይዎን ክትፍጽምዎ ትደልይዎ ነገራት ረሉል ተትቐበለልኩም ሳዕቤኑ ሕማቕ ምኾን ኔሩ። አብዘይውጻኡል ጸገማት እውን ምወደቕኩም ኔርኩም። ግን አላህ ንእምነት ፍትው ኔሩ አብ ልቡኹም ከምዝሓቱን ከምዝሰርጽን ኔሩልኩም። ብኡ መጠን ካኣ ክትሓምኑ ኪኣልኩም። ቦንጻሩ እውን ንክሕደትን ዘይምእዛዝን ብኣኹም ከምዝጽላእ ኔርዎ። ኻምዚ ዝኣመሰለ መለለይ ጠባይ ዘማልኡ ኻኣ እዮም እቶም መንገዲ ሓቂ ተኸቲሎም ዝኸዱን ሳድቓን ዝኾኑን።

فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِعْمَةً وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (8)

እዚ ዝረኽብዎ ጽቡቕ ነገር ካኣ ረቢ ስለ ዝደለየሎምን ዝፈተወለሙን እዩ። ብረቢ እተለገሰሎም ልግሲ እዩ። አላህ ካኣ ንዝምስግን ሰብ ይርኢን ይፈልጥን እዩ። ንጉዳያት ፍጡራቱ ኻኣ ብዝበለጸ አገባብ እዩ ዝኣልን ዝመርሕ።

وَإِنْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَإِن بَغْت إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَى فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّى تَفِيءَ إِلَى أَمْرِ اللَّهِ فَإِن فَاءَتْ فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ (9)

እንተዳኣ ክልተ ጋንታ ወይ ወገን ካብ ሙኢ ሚኒን (አመንቲ) አብ ግጭት ኣትዮም አብ ውግእ ኣትዮም፡ አብ መንጎኦም ሰላም ንኸርከብ ዕረቕዎም። ናብቲ መጽሓፍ ናይ ረቢ (ቁርአን) ከምኡ ወን ናብ ሱና ተመሊሶም ፍርዱ ንኸቐበሉ ኣተባብዕዎም። ግን እንተዳኣ ሓንቲ ጉድለ ወይ ጋንታ ነዚ ዕርቂ ነጺጋ ዘይተቐበለት፡ ናብ ትእዛዝ ናይ ረቢ ንኸትምለስ ምእንቲ ተዋግእዎን ኣገድድዎን። ግን እንተዳኣ ትእዛዝ ናይ አላህ ኣኸቢራ ተመሊሳ

ብመሰረት ሓቅን ፍትሕን ነቲ ዕርቂ ኣሰላሰልዎ። አብ እትገብርዎ ፍርዲ ኻኣ ፍትሓውያን ኩኑ። ሕጊ ናይ አላህ ካኣ ኣኸብርዎ ካልእ ብዘይካኡ ሕጊ ኣይትናድዩ። አላህ ካኣ ነቶም አብ ፍርዶም ፍትሓውያን ዝኾኑ እዩ ዝፈቱ።

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (10)

ኩሉም አመንቲ ዲኖም ሓደ ስለ ዝኾነ ኣሕዋት ከምዝኾኑ ፍለጡ። እንተዳኣ አብ መንጎኦም ዘይምቅዳውን ባእስን ግጭትን ውግእን ተፈጠሩ ዕርቂ ንኸገብሩ ጸዓሩ። አብ ዝኾነ እተካይድዎ ንጥፈታት ካኣ ብመሰረት ፍርሂ ኣላህ ተደረኽኩም ስራሕኩም ኣሰላሰሉ።

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا أَنفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ الْأَسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ (11)

አንቱም ብኣላህን ብረሱሉን ዝኣመንኩም ብመሰረት ሕጉ እትሰርሑ ዘለኹም፡ ሓደ ህዝቢ ብካልእ ህዝቢ ክላገጽን ከናእስን ከስታሕቅርን ኣይግባእን። ካብዚ እከይ ስራሕ ተኸልከሉ። ምክኒያቱ እቶም እተናእስዎም ዘለኹም ካብኹም ንላዕሊ ቡሉጻትን ብረቢ ፍትዎትን ክኾኑ ስለዝኸእሉ። ደቂ ኣንስትዮ ኻኣ ብኣሓተን ካለኣት ደቂ ኣንስትዮ ክላገጽን ከናእሳን ከስታሕቅርን ኣይግባእን።

ምክኒያቱ እተን እትላገጸለን ዘለኹን ኣንስቲ ካብኹን ንላዕሊ ቡሉጻትን ብረቢ ፍትዎትን ክኾና ስለዝኸእላ። ብእትጸልእዎ ናይ ሳን ኣስማት ካኣ ኣይትጸዋውዑ። ኣሚንኩም ከተብቅዑ መንገዲ እስልምና ተኸቲልኩም እንከለኹም ናብ ከምዚ ዝኣመሰለ እከይ ተግባራት ናይ ምልጋጽን ምንኣስን ብዘይ ፍቱው ኣስማት አብ ምጽውዎ ክትወድቁ እቲ ዝኸፈኣ ነገር እዩ።

ካብዚ ዓይነት ሕማቕ ተግባር እንተዳኣ ተግዲስኩም ቶባ ኔርኩም እንተዳኣ ዘይተመለስኩም አብ ሓጢአት ከምዘለኹም ፍለጡ። እዚ ስራሓት ካኣ ናይ ዓመጽቲን ገበንኛታት ስራሕ ከምዝኾን ኣስተብህሉ።

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبَ بَعْضُكُم بَعْضًا أَتُحِبُّونَ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْنَاهُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ (12)

አንቱም ብኣላህን ብረሱሉን ዝኣመንኩም ብመሰረት ሕጉ እትሰርሑ ዘለኹም፡ ካብ ብዙሕ ዓይነት ጥርጠራ ረሓቕ። ገለ ካብቲ ጥርጠራኹም ገበን ክኸውን ስለ

ዝኸአል።ካብ ዝኾነ ስለያ ካል ረሓቕ።ነንሕድሕድኩም ካል ኣይትታሓማመዩ።ስጋ ዝሞተ ሓውኹም ዶ ክትበልዑ ትፈትዉ ኢኹም?ልክዕ ከምቲ ስጋ ሓውኹም ክትበልዑ ዘይትፈትዉን ዘይትደልዩን ብተመሳሳሊ እውን ንኻለእት ምሕማይ ልክዕ ከም ስጋ ሓውኹም ምብላዕ ስለ ዝኾነ ካብዚ እከይ ናይ ምሕማይ ተግባር ተኸልከሉ።ፍርሂ ኣላህ ኣብ ልብኹም ኣሕዲርኩም ኣላህ ብዝሓዘኩም መሰረት ስርሑ ካብ ዝከልከሉ ነገራት ካል ተኸልከሉ። ረቢ ካል ቶባ ኢሉ ንዝተመልሰ ሓጥያቱ ይሓድገሉ እዩ።ኣላህ ካል ርህሩህን ይቕረ በሃልን ከምዝኾነ ፍለጡ።

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ (13)

ኣ ደቂ ሰባት ንሕና ካብ ሓደ ኣቦ እሱ ኻኣ ኣደም እዩ ከምእውን ካብ ሓንቲ ኣደ እሳ ኻኣ ሓዋእ(ሄዋን) ኢና ፈጠርናኩም።ዘርእኹም ሓደ ስለ ዝኾነ፡ ብዘርእሩ ሓደ ካብ ሓደ ከምዘይበልጽ ክትፈልጡ ይግባእ።ብምፍራይ ካል ካብ ዝተፈላለዩ ኣህሃብን ዓሌታትን ከምትኾኑ ጌርናኩም።ምእንቲ ነንሕድሕድኩም ክትላለዩን ክትፋለጡን።እቲ ካብኹም ኣዝዩ ብሉጽን ምሩጽን ዝኾነ ኻኣ እቲ ንረቡ ኣዝዩ ዝፈርህን ሸርዑ ዘኸብርን እዩ።

ኣላህ ካል ነቶም ንዕኡ ዝፈርህ ይፍልጦምን ንኩነታቶምን ይዕዘብን ከምዘሎ ተገንዘቡ።

قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِنَ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (14)

እቶም ዓረቦች ታት (ካብ ሃገረሰብ ዝመጹ)፡ብኣላህን ብልኡኹን ብዝግባእ ኣሚንና ኢና ይብሉ። ኣ ሙሓመድ፡ ምሉእ እምነት ኣለና ንዝብሉ ዘለዉ ዓረቦች ታት ከምኡ ኣይትበሉ በሎም።ግን ኣሰላም ኮይና ጥራሕ በሉበሎም። ምኽኒያቱ ገና እቲ ምሉእ እምነት ኣብ ልብኹም ኣይኣተወን ዘሎ።ንኣላህን ልኡኹን እንተዳኣ ተኣዚዝኩም ካብቲ ዝግባእኩም ዓሰቡ ብፍጹም ኣላህ ኣይከግዱለልኩምን እዩ። ኣላህ ካል ካብ ሓጠኣቱ ተናዚዙ ቶባ ኢሉ ንዝምለሰ ሰብ ይቕረ ይብሉሉን ይሓድገሉን እዩ። ኣላህ ርህሩህን ለዋህን ከምዝኾነ ኻኣ ፍለጡ። እዚ ኻኣ ነቶም እምነት ናትና ጽኑዕ እዩ እናበሉ ግን ተግባራቶም ካልዕ መልክዕ ንዝሓዘ ሰባት የጠንቅቆም።

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ (15)

እቶም ሙእሚኒን(ኣመንቲ)ብኣላህን ብልኡኹን ሙሓመድ ዝኣመኑን ብመሰረት ሕጉ ዝሰርሑን እሞ ብእምነቶም ዘይወላወሉን ዘይጠራጠሩን፡እሞ ካብ ገንዘቦም ምእንቲ ኣላህ ዘውጹኡን፡ብተወሰኹ ምእንቲ ኣላህ ንነፍሶም ዝብጅዉን ዝጃህዱን(ዝቃለሱን)፡እዞም ነዚ ዓይነት ስራሓት ዝሰርሑን ዘተግብሩን እሶም እዮም እቶም ብሓቂ ኣብ እምነቶም ጽኑዓት ዝኾኑን መለለይ ጠባይ ናይ እምነት ዘማልኡን።

وَمَا فِي الْأَرْضِ قُلْ أَلْعَلَّمُونَ اللَّهَ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (16)

እስከ ኣንታ ረሱል ነዞም ዓረቦች ታት፡ብዛዕባ እምነትኩም ዲኹም ንኣላህ ከተፍልጡ ደሊኹም?እምበኣር ኣላህ ንኣብ ሰማይን ምድርን ዘሎ ኩሉ እዩ ዝፈልጥን ካብኡ ዝሕባእ ነገር ካል ብፍጹም የልቦን።ኣላህ ኹሉ ነገር እከይ ኮይኑ ናይ ክሕዳን ስራሕ ጽቡቕ ኮይኑ ናይ ሰናይ ተግባር ከምዝፈልጥ ክትስሕቱ የብልኩምን።

يَمُنُونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُلْ لَا تَمُنُوا عَلَيَّ إِلَّا بِإِسْلَامِكُمْ بَلِ اللَّهُ يَمُنُ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَاكُمْ لِلْإِيمَانِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (17)

እቶም ዓረቦች ታት ፡ኣብ እስልምና ኣቲና ኢና ብምባል ካብ ጃህራ ዝተላዕለ ንዓኻ ብምኻታሎምን ብምሕጋምን ይገልጹልካን የብርሁልካን።እሞ ፡ኣብ እስልምና ስለ ዝኣተኹም ኣይትኸሩዑለይ ጃህራኹም ቆጥቡ በሎም። ጥቕሚ ናይ ምምስላምኩም ናዓኹም እዩ ዝጠቕመኩም።ብተ

ወሳኺ እቲ ንዓኹም ናብ መንገዲ ቅንዕና ምስልምና ዘእተወኩም ጎይታ እሱ እዩ ጥራሕ ንዓኹም ብዝገበረልኩም ክሃረብን ክገልጹልን ዝግባእ።ብሓቂ ኣመንቲ እንተዳኣ ኮይንኩም ካብ ከምዚ ናይ ጃህራ ቃላት ረሓቕ።

وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ( ) إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ

ኣላህ ቐይቢ(ኸዉል)ዝኾነ ኣብ ሰማይን ምድርን ንዝርከብ እዩ ዝፈልጥ።ዝኾነ ካብኡ ዝኸወልን ዝሕባእን ብፍጹም የልቦን።ከምኡ ዉን ኣላህ ንእትትግብርዎን እትሰርሑዎን ይፈልጦን ይዕዘቦን ከምዘሎ ፍለጡ። ኣላህ እውን ዓሰቢ ተግባራትኩም እከይ ኮይኑ ጽቡቕ ክክሕሰኩም ምኻኑ ተገንዘቡ።

መጀመሪያ ፍጥረት ሰይድና አደም ዓ/ሰ ኣብ ጀና ናይ መጀመርያ ማዕከያ (ዘንቢ)

መጀመሪያ፡ ቅድሚ ኣንቢያእ፡ ቅድሚ ሚ መርየት፡ ቅድሚ ሰማያት፡ ካብ መጀመሪያ ንጀምር፡፡ <አላሁ ኸለቐ ኩሉ ሸይእ ወሁዋ ዓላኩሉ ሸይኢን ወኪል ሓፊሻዊ ትርጉም፡

*አላህ ዓዘወጀልን ኸኩሉ ፍጥረታት ፈጠሩን እሱ ኸኣ ናይ ኩሉ ሓላፊ (ወናኒ) እዩ፡፡ ኣብ ሓዲስ የዘንቱ ኢማም ሙስልም ከምኡውን ርእይቶ ናይ ፍቆሃእ ኣብዚ ኩነት እዚ እዩናይ እዮ መጀመሪያ ተፈጠሩ፡፡ ዓን ዓብዲላህ ኢብን ዓምርን ኢቢን ዓስ ረድየላሁ ዓንሁ ይብል ሰሚዐ ኣረሱል ሰ/ወ/ወ ክብሉ፡

<<ከተባላሁ መቃዲራ ኣልኸላይቕ ቀብላ ኣዩ ኸለቐ ኣሰማዋት ወልኣርድ ቢኸምሲና ኣልፊ ሰና>> ሓፊሻዊ ትርጉም፡

*ወስነ (መዝገብ) ዕቅን ናይ ፊጥረታት ቅድሚ ሰማይን መርየት ምፍጣሩ ቅድሚ 50.000 ዓመት፡፡

መጀመሪያ አላህ ዓ/ወ ዓርሽ ፈጠረ ብድሕርኡ ቀለም ፈጠሩ ብምክትታል ለውሑል ማሕፉዝ (መዝገብ ወይ ሰነድ) አላሁ ዓ/ወ ንቀለም ጸሓፊ ኢሉ ምስ ኣዘዘ ካብታ ጊዜ ጀሚሩ ይጽሕፍ ከምቲ ረቢ ዝኣዘዘ ክሳብ የወመል ቂያማ እዚ ኸኣ ቆጶራ ናይ ረቢ እዩ፡፡

ብድሕሪኡ ዝተረፉ ፍጥረታትን ከም ሰማይ መርየትን ተፈጠረ፡፡ ኣብ ሰማይን መርየትን እዚ ዚሰዕብ ዝርዝራት ኣፈጣጥራ ኢማም ኣሕመድ ከምኡውን ኢማም ሙስሊም ኣብ ሓቀኛ ጽሑፍም የዘንትዉልና፡፡

*ኣቡ ሁረይራ ረ.ዓ. ይቡሉ ኣረሱል ሰ/ወ/ወ፡ ብኢደይ ሒዞም ይብሉኒ አላህ ዓ.ወ መዓልቲ ሓመድ ፈጠሩ ሰንበት መዓልቲ ጎቦታት ፈጠሩ ሰነይ መዓልቲ ኣእዞም ፈጠሩ ሰሉስ መዓልቲ ሕማቕ ነገራት ጀርምስ ሕማማት ወ.ዘ.ተ. ፈጠሩ ርብዕ መዓልቲ ብርሃን ፈጠሩ፡፡ ሓምስ መዓልቲ ፈውሲ (መድሃኒት) ፈጠሩ፡፡ ጅምዓት መዓልቲ ድሕሪ ዓስራ፡ናይ መጨረሻታ ፍጥረት፡ ኣብ መጨረሻታ ሰዓት፡ ኣብ መንጎ ዓስርን ለይትን ኣሰና ኣደም (ኣቡል በሸር) ኣሰ ደቂ ሰባት ተፈጠረ፡፡

አላሁ ሰቡሓናሁ ወተዓላ ቅድሚ ንኣቡና ኣደም ምኸላቂ (ምፊጣሩ) ንመላኢካታት ፈጠሩም፡፡

ድሕሪ መላኢካታት ምፍጣሮ ኣጅናን ተፈጠሮም ነዚ ኸኣ ብዙሕ ሓዲስ ከምኡውን ኣዶት ቁርኣንያ ኣሎና፡፡

وَالجَانُّ خَلْقَانَا مِنْ قَبْلِ
 “ ወል ጃን ከለቐናሁ ምንቀብል ”

ሓፊሻዊ ትርጉም
 አላሁ ዓ/ወ ይብል ኣጅናን ቅድሚ ደቂ ሰባት(ኣብና ኣደም) ፈጥሮም፡

ካብይ ከምዝፈጠሩም ክገልጸልና ከሎ፡

وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَّارِجٍ مِنْ نَارٍ (15)
 ” ወኸለቃል ጃና ሚን ማሪጊን ምንናር ”

ሓፊሻዊ ትርጉም፡
 አላህ ዓ/ወ ንኣጅናን ካብቲ ቀንዲ ሓዊ ዘይኮነስ ካብቲ ጫፍ ናይ ሓዊ ከምዝፈጠሮ የረደኣና፡

*ባዕሉ ሸይጣን ይብል ነዓይ ካብ ሓዊ ፈጠርካኒ
 “ኣብ ሓዲስ ሰሓሕ ይብሉ ኣረሱል ሰ/ወ/ወ”

*መላኢካታት ካብ ብርሃን ተፈጠሮም፡፡
 *ኣጅናን ካብ ሓዊ ተፈጠሮም፡፡

*ኣደም ዓ/ሰ ካብ ሓመድ ተፈጠሩ ሸይጣን ረቢ ይንዓሎ ካብ ጅን እዩ” ካብ መላኢካ ኣይኮንን ” ኣብዚ ከይንጋገ ከነስተውዕል ኣሎና ነዚ ዘረጋግጽ ኣዶ ኸኣ እዚ ዝሰዕብ ኣዶት ቁርኣንያ ኣሎና

إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ
 “ ኢላ ኢብሊሳ ካና ምነልጂን ፊፊላቓ ዓን ኣሚሪ ረቢሂ ”

ሓፊሻዊ ትርጉም
 *ኢብሊስ (ሸይጣን) ካብ ጅን ምኻኑን እሱ ጥራይ ኸኣ ትእዛዝ ናይ ረቢ ዓ/ወ ከምዝኸሓደ ይገልጽልና፡፡

ኢብን ዑመር ፡ ውኢብን ዓባስ ረ/ዓ ይብሉ ቅድሚ ኣደም ዓ/ሰ ምፍጣሩ ቅድሚ 2000 ዓመት ኣጅናን ይነብሩ ነይሮም ኣብዛ ንነብረላ ዘሎና መርየት ብዕልጣና ጸይቂ ስራሕን ነንርእስኻ ምቅትታል ምስ ኣብዙሑ ኣላሁ ሰ/ዓ መላኢካታት ሊኢኹ ዓቢይ ኩናት ገጥሞም ቀቲለሞም፡ ሰግጎም(ኣባሪሮሞም)ኣብ ባሕርታት ፡ ውቅያኖሳት፡ ቀላዶት እዚካ ክሳብ ዘሎናዮ ዘመን ቦቶኦም ኮይኑ ይርከብ፡ ሸይጣን ረቢ ይንዓሎ ረእስ (ንጉስ) ናይ ጅን እዩ ዓርሹ ካኣ ኣብ ማይ ፡ (ባሕርታት፡ቀላዶት፡ ውቅያኖሳት፡) ይርከብ፡

እዚ ኩሉ ኣብ ላዕሊ ከነዘንትዎ ዝጸናሕና ቅድሚ ኣቡና ኣደም ዓ/ሰ ምፈጣሩ እዩ፡፡ ንጀምሪ ናይ መጀመሪያ ነቢይ ውናሱል ዝኾኑ ሰይድና ኣደም ዓ/ሰ፡

አላህ ዓ/ወ ይብል

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ
 “ ወማ ኸለቐቱል ጂና ወልኢንሳ ኣላ ሊያዕቡዱን ”

ሓፊሻዊ ትርጉም
 *አላህ ዓ/ወ ይብል ንደቅሰባት ይኹን ንኣጅናን ዝፈጠርኩዎም ንዓይ ንኸግዙኡኒ ጥራይ እዩ

*አላሁ ዓ/ወ ሃብታም እዩ ካብቲ ናትና (ዕባዳ) መግዛእቲ ኣንሕና ደቕሰባት ግን ድኻታት ኢና ካባና ዝደልዮ የለን ጥራይ ናዓና ንኸፈልጠና ክብረቱ ፡ ክእለቱ ፡ ሓይሉ ፡ ብርታዕነቱ ፡ ርህራህኡ ... ወ.ዘ.ተ.

ቅድሚ ንኣቡና ኣደም ምፍጣሩ ኣላህ ዓ/ወ ምስ መላኢካታት ዝርርብ ዝበረ

”

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً
 “ ወኢዝ ቓላ ረቡካ ሊል መላኢካቲ ኢኒ ጃኒሉ ፍልኣርዲ ኸለፍ ”

ሓፊሻዊ ትርጉም
 *አላህ ዓ/ወ ንመላኢካታት ኢሊዎም ኣነ ኣብ መርየት ወራሲ ፡ ተካኢ (ተከታሊ) ክገብር ደልዮ፡

*ንመርየት ክዕምራ ፡ ከፋሪያ (ከብዝሓ) ሓደ ብሓደ ክትክኣ ደልዮ፡

መላኢካታት ሕቶ ኣቕረቡ

” قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ
 ቃሉ ኣታጅዓሉፊሃ መን ዮፊሲድ ፊሃ ወየስፊኩ ዲማእ ወናሕኑ ኑስቢሑ ቢሓምዲካ ወኑቀዲሱ ለካ

ሓፊሻዊ ትርጉም
 ኢሎም መላኢካታት ዓ/ሰ ኣንታ ጎይታና ንመርየት ዘፈስድ ፡ ጸይቂ ስራሕ ዘብዝሑ ዲኻ ክትፈጥር ደሊኻ ፡ ከምቲ ቅድሚ ሕጂ ኣጅናን ዘፈስድዎ ንመርየት እዚ ሕጂ ትፈጥር ዘለኻ ካባና ይበልጽ ድዩ፡

መላኢካታት ፈሪሖም ካብቲ ዝኣዘዘም ኣላህ ዓ/ወ ኣግዲሎም ከይ ኮኑ ከም ዝሰዕብ ሑቶ ኣቕረቡ

ካብ ዕባዳ (ትእዛዝ) ናትካ ኣጉድልና ዲና፡

قَالَ إِنِّي أَنْعَلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ (30)
 (ቃላ ኢኒ ኣዕለሙ ማላ ታዕለሙን)

አላህ ዓ/ወ ኢሊምም አነ ዝፈልጦ እስኹም አይትፈልጡን ኢኹም።

መላኢካታት ነንርእሶም ዝርርብ ገበሩ

መላኢካታት ዓ/ሰ ይብሉ ረቢና ዓ/ወ ዝደለዩ ይፈጥር

ካብቶም ዝረአናዮም ፊጥረታት ማለት ከም ኣጅናን መርዮት ሰማያት ጎቦታት ወ.ዘተ

አንሕና ዝበለጽናን ዝኸበርናን ኢና ይብሉ

አንሕና ንበይንና ንሰብሒን ንቅዲስ ንጎይታና

መላኢካታት ዓ/ሰ የፊዓሉ ማ የእመሩን

ሓ ፈሻዊ ትርጉም ዝተኣዘዘዎ ይገብሩ ስለዚ ኸአ

መላኢካታት ዓ/ሰ እቶም ዝበለጽን ዝኸበሩን እዮ ኣብ ቅድሚ ረቢ ዓ/

አላህ ሰ/ዓ ንመለኢካታት ካብ መርዮት ሓመድ ንከምጸሉ ኣዘዘ ካብ ዝተፈላለዩ ናይ ሓመድ ዓይነታት ጸዕዳ ን፡ ቀይሕ፡ ጸሊም በዚ ካእ እዮ ወዲ ሰብ ባህሪያቱ ዝተፈላለዩ ዝኾነ ፡ እቲ ሓመድ ምስተርከሰ ለ-ስለስ ጭቃ ኮይነ ፡ አላህ ሰ/ዓ ንኣቡና አደም ባዕሉ በቲ ዚተባረኽ ”ኢዱ” ፈጠርዎ ነዚ ዝመልክት ኣያ ቁርኣንያ ኣሎ”

”لَمَّا خَلَقْتَ بِيَدِي”

ሊማ ኸለቕቱ ብዮዲ፣

ሓፈሻዊ ትርጉም

አላህ ዓ/ወ ንኣብና አደም ብኢድ ባዕሉ ከምዝፈጠሮ የራጋግጸልና፡ኣብ ካልእ ኣያ ኸአ ከምዚ ይብል

وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ فَمَ صَوَّرْنَاكُمْ

”፡ ወለቐድ ኸለቅናኩም ስማ ሰወርናኩ”

ሓፈሻዊ ትርጉም

አላህ ዓ/ወ ይብል ምስፈጠርናኩም ከም ምስል ገርና ነቕሽናኩም(ስእልናኩም)

ኣብ ሓዲስ ሰሐሐ ቡኻሪ ወኢማም ኣሕመድ የዘንትዉ ኣቡና አደም ቁመቱ 60 እመት (ሚትሮ) ጎኑ 7 እመት እዩ ነይሩ ይብሉ ኣረሱል ሰ/ወ/ወ ኩሉ ቀጸሊ ወለዶ ቁመት እንዳ ጎደለ ይከይድ እቲ ዝነወሐ ናይ መጀመርያ ፍጥረት እዩ ፡ አህሊ ጀና (ኣብ ጀና ዝአትው) ኩሎም ክንድ ናይ ኣቡና አደም ቁመት እዩዎም ፡

ኣብ ሓዲስ ሰሐሐ የዘንቱ ኣልኢማም ሙስልም ፡ ከምኡውን ኣልኢማም ኣሕመድ አላህ ሰ /ዓ ንኣቡና አደም ምስፈጠሮ ፍሕ ከይገበረሉ 340 መዓልት ንክንቅጽ ገደፎ ሽይጣን ረቢይንዓሎ እንዳ ዞረ ይርእዮ ነበረ ብምግራም ድማ እንታይ እዩ እዚ ክብል ጀመረ ፡ ምስ ረኣዮ ብታሕቲ ከፋት መውጽኢ ንፋስ (መቀመጫ) ዓቕም ከምዘይብሉ(ብቀሊሉ ከምዝታለል) ተረዲኡ ካብዚ ንርዳእ ኣጀናን ከም ደቂ ሰባት መውጽእ ንፋስ ከም ዘይ ብሎም ቅድሚ ፍሕ ምስኻዕ ኣቡና አደም መላኢካታት ምስፈጠሮ ሰንብዶም ካብኣም ዝያዳ ዝሰንበደ ግን ሸይጣን ነበረ፡ ብእግሩ ይሃርሞ ብኣፍ ኣትዩ ብመቀመጫ ይውጽእ ነበረ ንምንታይ ተፈጥርካ ኣብ ጥፍኣት ኣብሕማቅ ነገራት ከውድቀካ እየ እንዳ በለ ይፍክር ነበረ፡እቲ ጽሊእ (ኣንጻርነት) ካብ መጀመርያ እዩ ነይሩ።

ኣብ ሓድስ ተፍስር ነፍኽ ፍሕ ንኣብና አደም ከም ዝስዕብ የዘንትወልና”አላህ ዓ/ወ ፍሕ ምስፈጠራ (ምስሰካዓሉ)እታ ፍሕ ኣብ ርእሱ ምስ በጸሓት” ሕንጥሽ” በለ ዓ/ሰ

”መልኢካታት” እሎም በል” ኣልሓምድሊላህ”

በለ”ኣልሓምድሊላህ ”አላህ ዓዘወጀል እልዎ ” ረሒመካ

ረበክ ” (ሓ/ት ምሕሩካ ጎይታኻ)ቅድሚ ፍሕ ኣብ ኩሉ

ኣካሉ ምብጻሕ ራሕማ ናይ ረቢ ወርድዎ ፡ ፍሕ ኣብ ዓይኑ

ምስበጸሓት ንሸሻይ ናይ ጀና ምስረኣየ ሃረር በለ ፍሕ ኣብ

ከብዱ ምስ በጸሓት ጥምየት ተሰመዖ ፍሕ ገና ኣብ እግሩ

ሓፈሻዊ ትርጉም፡

ከይበጸሓት እንኮላ ይህወኸ ነይሩ ካብቲ ሸሻይ ናይ ጀና ንኸበልዕ

”አላህ ዓ/ወ ይብል” ኸልቓል እንላኑ ምንዓጀል”

ሓፈሻዊ ትርጉም

*ወዲ ሰብ ኩል ጊዜ ምስተሃወኽ እዩ

አላህ ሰ/ዓ ንኣቡና አደም ምስፈጠሮ ኣብ ሓቕኡ ደረዘ ኩሉ ዘርኡ ካብ ሓቕኡ ወጽኦም ክሳብ የወመልቂያማ ዘለው

ንኣብና አደም ምስፈጠሮ ፍሕ ምስገበረሉ ኣላህ ዓ/ወ ንክሰግደሉ ኣዘዘ ንመላኢካታት፡ ሸይጣን ካብ ጀናን ሳሊሕን ሙእዙዚ ዘንቢ ገይሩ ኣይፈልጥን እዩ ነይሩ ኣላህ ዓ/ወ ኣብ ቦታ ናይ መላኢካታት ሰቂልዎ ፡ አላህ ዓ/ወ ንኸሰግዱ ኣዘዘ እቲ ትእዛዚ እንቶላይ ንሸይጣን እዩ ነይሩ።

إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنِّيْ خَالِقٌ بَشَرًا مِّنْ طِيْنٍ فَاِذَا سُوِّیْتُهُ وَاَنْفَخْتُ فِيْهِ مِنْ رُّوْحِيْ فَعْبُدُوْا كَلِمَةَ سٰٓجِدِيْنَ

”ወኢዝ ቃላ ረቡካ ሊል መላኢኩቲ ኢኒ ኸለቕቱ በሸረን ምን ጢን ”ፈኢዛ ሰወይቱ ወነፈኸቱ ፍሂ ምን ፍሕ ፈቓዑ ላህ ሳጂዲን

ሓፈሻዊ ትርጉም

*አላህ ዓ/ወ ይብል አነ ካብ ጭቃ ሰብ ፈጥረ፡ ፍሕ ምስ ገበር ኩሉ ክትሰግድሉ ኢኹም

ኩሎም መላኢካታት ሰጊዶም በጀካ ሸይጣን ኣይሰግድን እየ ኢሉ ኣበየ

ቀደም ጊዜ ናይ ኣኸቡሮት ሰግደትይፍቀድ ነይሩ ኣብዚ ዘለናዩ ዘመን ግን ኣይፍቀድን (ሓራም) እዩ

አላህ ዓ/ወ ምስ ሸይጣን ዝርርብ ገበረ

قَالَ مَا مَنَّكَ اَلَا تَسْتَجِدُّ اِذْ اٰمَرْتُكَ

” ማመናካ ኣላተስጅዳ ኢዝ ኣመርቱክ ”

ሓፍሻዊ ትርጉም

አላህ ዓ/ወ ይብል ስለምንታይ ዘይትሰግድ ብዘኣዘዝኩኻ

قَالَ اَلَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِيْ مِنْ نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِيْنٍ (12)

”አነ ኸይሩን ሚንሁ ኸለቕተኒ ሚን ናር ወኸለቕታሁ ሚ ጢን ”

ሓፈሻዊ ትርጉም

ሸይጣን ረቢይንዓሎ ይብል አነ ካብኡ ይበልጽ ነዓይ ካብ ሓዊ ፈጠርካኒ ንዑኡ ካብ ጭቃ ፈጠርካዮ ፡

قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُوْنُ لَكَ اَنْ تَكْتَبِرَ فِيْهَا فَاعْرُجْ اِنَّكَ مِنَ الصّٰغِرِيْنَ (13)

”ቃላ ፈህቢጥ ሚንሃ ፈማ የኩኑ ለካ ኣንተተከበር ፊሃ ኢኒካ ሚነሳቂሪን”

ሓፈሻዊ ትርጉም

አላህ ሰ/ዓ ካብ ጀና ሰጊጉዎ ፡ ቀጽዕም ካብ ራሕማ (ርህራህዩ) ናተይ ተሰጊግካ ኢኻ፡

*ንስኻ ካብቶም ንዑቃት ኢኻ ከመይ ገርካ ካብ ትእዛዘይ ትክበር

قَالَ اَنْظُرْنِيْ اِلٰى يَوْمٍ نَّبْعَثُوْنَ

”ቃላ ኣንዚርኒ ኢላ የወሚ ዩብዓሱን”

ሓፈሻዊ ትርጉም

ሸይጣን ረቢይንዓሎ ይብል ኣንታ ጎይታይ ኣጽናሓኒ (ጊዜ) ሃበኒ ክሳብ የወመል ቂያማ

قَالَ اِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِيْنَ

” ቃላ ኢኒካ ሚነል ሙንዘሪን ”

ሓፈሻዊ ትርጉም

አላህ ዓ/ወ ይብል ኣጽናሓካ ኣለኹ ክሳብ የወመልቂያማ

قَالَ فَبِمَا اَعْرَجْتَنِيْ لِاَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرٰطَكَ الْمُسْتَقِيْمَ (16)

”ቃላ ፈቢማ ኣቕወይተኒ ላኣቕዑዳና ለሁም ሲራጣካል ሙስተቂም ”

ሸይጣን ረቢይንዓሎ ናይ ምጽናሕ ተሰፋ ምስረኸበ
መንገድኻ ዝኸተሉ ኣብ ጥፋኣት ከውድቆም (ከጋግዮም)

ንዚ ድኻ ካባይ ንላዕሊ ኣኸበርካዮ

ናቱ ዘርኢ ብዮማኖም ብጸጋሙም ብድሕርኡም
ብቅድሚኡም እንዳ ከድኩ ከጋግዮም እዩ ዘመስግነካ
ኣይትረክብን ኢኻ

42) إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنْ أَتَبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ

’ ኢና ዒባዲያ ለይሳ ለካ ዓለይሂም ሱልጣን ኢላ መን ተብዐካ
ምነልቻዊይን?’

ሓፊሻዊ ትርጉም

እቶም ናተይ ተኸተልቲ ዝኾኑ ኣይትኸእሎምን ኢኻ እቶም
ንዓኻ ዝሰዕቡኻ ፋሲድን (ሕማቅ ስራሕ ሸርክ ዝገብሩ)
እዮም::

وَإِنْ جَهَنَّمَ لَمَوْعُدُهُمْ أَجْمَعِينَ

ወኢና ጀሃነባ ለመዌዒዳሁም ኣጅመዒን

ሓፊሻዊ ትርጉም

* ኣላሁ ዓ/ ወ ይብል ንዓኻን ንሳዓብትኻን ብሓባር
ቦታኹም ሓዊ ጀሃነብ ይኸውን ::

መጀመርያ ንረቢ ዝዓሰዩ (ዘንቢ) ዝገበረ ሸይጣን ረቢ
ይንዓሎ እዮ እታ ናይ መጀምሪያ ዘንቢ ኻኣ ምኸባር
(መንከማይ) ኣነ ይበልጽ ወ.ዘ.ተ ናዚ መቀጸልታ ኸኣ ኣብ
መጻእ ጊዜ የራኸበና እንሻኣላሁ::

ዓ/ወ : ዓዛ ወጀል ማለት እዩ

ሰ.ዓ.ወ. ሰላላሁ ዓለይሂ ወሰለም ማለት እዩ:

ካብ ሓፍቱኹም ፊላህ ፍዚያ ሓሰን ኣማን

3 Embryos

Im Bauch einer schwangeren Frau waren einmal 3 Embryos. Einer davon ist der kleine Gläubige, einer der kleine Zweifler und einer der kleine Skeptiker.

Der kleine Zweifler fragt: „Glaubt ihr eigentlich an ein Leben nach der Geburt?“

Der kleine Gläubige: „Ja klar, das gibt es. Unser Leben hier ist nur dazu gedacht, dass wir wachsen und uns auf das Leben nach der Geburt vorbereiten, damit wir dann stark genug sind für das, was uns erwartet.“

Der kleine Skeptiker: „Unsinn, das gibt es doch nicht, wie soll denn das überhaupt aussehen, ein Leben nach der Geburt?“

Der kleine Gläubige: „Das weiß ich auch nicht so genau. Aber es wird sicher viel heller als hier sein. Und vielleicht werden wir herumlaufen und mit dem Mund essen.“

Der kleine Skeptiker: „So ein Quatsch! Herumlaufen geht doch gar nicht. Und mit dem Mund essen, so eine komische Idee. Es gibt doch die Nabelschnur, die uns ernährt. Außerdem geht das gar nicht, dass es ein Leben nach der Geburt gibt, weil die Nabelschnur ja jetzt schon viel zu kurz ist.“

Der kleine Gläubige: „Doch, es geht bestimmt. Es wird eben alles nur ein bisschen anders.“

Der kleine Skeptiker: „Es ist noch nie einer zurückgekommen von nach der Geburt. Mit der Geburt ist das Leben zu Ende. Und das Leben ist eine einzige Quälerei. Und dunkel.“

Der kleine Gläubige: „Auch wenn ich nicht so genau weiß, wie das Leben nach der Geburt aussieht, jedenfalls werden wir dann unsere Mutter sehen.“

Der kleine Skeptiker: „Mutter?! Du glaubst an eine Mutter? Wo ist sie denn bitte?“

Der kleine Gläubige: „Na hier, überall um uns herum. Wir sind und leben in ihr und durch sie.“

Ohne sie könnten wir gar nicht sein.“

Der kleine Skeptiker: „Quatsch! Von einer Mutter habe ich noch nie etwas gemerkt, also gibt es sie auch nicht.“

Der kleine Gläubige: „Manchmal, wenn wir ganz still sind, kannst du sie singen hören. Oder spüren, wenn sie unsere Welt streichelt. Ich glaube auf jeden Fall, dass unser eigentliches Leben erst dann beginnt.“

Verfasser unbekannt

መቐጸልታ ናይ ገጽ (1) ታሪኽ ኣቡ ሁራይራቱ (ኣልደወሲዩ)

ኣብዚ ጊዜ እዚ ኣቡ ሁራይ ኣብ ኢድ ጡፉይል ኣብ እስልምና ኣተወ ብድሕር 6 ዓመት ሂጂራ እዩ ዝነበረ፡ እዚ ጎበዝ ካብ ዓለት ኣልደወሲ (ኣቡ ሁራይራ) ኩሉ ነገር ገድፉ ንረሱል ሰ/ወ/ወ ንክክድሞምን ስሕበት(ዓርኪ) ንክኸውን ወሰነ፡ መስግድ ገዝኡ፡ ነቢይ ከኣ መምህሩን መራሕኡን ገበረ፡ ኣብዚ ጊዜ እዚ ኣቡ ሁራይራ ሓዳር ወይ ወላደ ኣይነበሮን ግን ብዕድመ ዝደፈኡት ኣደ ነበረቶ፡ ከምኡ ድማ ብሸርኪ ትምክሕቲ ዝነበራ ፡ ምስ እዚ ኩሉ እንዳሃለወት እንኮላ ወዳ ዳዕዋ ይገብረላ ነበረ ፡ ብርህራሄን ሠናይ ተግባር ንወላዲቱ ፡ እሳ ግን ካብኡ ትሃድምን ፡ ትጸርፎን ነበረት፡፡ እሱ ግን ልቡ ብሓዙኑ ይገድፋ ነበረ ፡፡

ሓደ ግዜ ድማ ከም ልማዱ ዳዕዋ” ኢማን ቢላህ ወቢ ረሱል” ምስ ገበረላ ዘሕዚንን ዘገብንን ሕማቕ ዘረባ ብረሱል ምስ ተዛረብቶ እንዳ ባሕሪ ናብ ረሱል ሰ/ወ/ወ፡ ከደ ፡፡ ካብኡ”ኣረሱል ሰ/ወ/ወ ፡ እንታይ የብክየካ ኣሎ ያኣባ ሁራይራ” ፡ ኢሎም ሓተትዎ ይብል፡ ኣቡ ሁራይራ ኣነ ነደይ ብሕማቕ ተዛረብላ ኣይፈልጥን እየ ፡፡ኩሉጊዜ ዳዕዋ ክገብረላ ትኣብዩን ፡፡ ሎሚ መዓልቲ ድማ ዳዕዋ ገረላ ብኣኻ ዝጸልኦ ኣስሚዓትኒ ፡ እሞ ድዓ ግበረላ ረቢ እታ ልባ ናብ መንገድ እስላም ክመርሓ ፡፡ኣረሱል ሰ/ወ/ወ ፡ ድማ ድዓ ገበሩላ ፡፡

ኣቡ ሁራይራ ይብል ናብ ገዛ ምስ ተመለሰኩ እታ ማዕጸ ግፍትን ኢላ ጸነሐትኒ ፡ ከምኡ ድማ ናይ ማይ ጨራዕራዕ ሰማዕኩ ፡ ክኣቱ ኢሊ ሃሰውሰው እዳበልኩ እንክለኹ ኣደይ ኢላትን ኣብ ዘለኹዮ ጽናሕ(ኣይትእቶ) ያ ኣባ ሁራይራ፡ ድሕር ቁሩብ ምጽናሕ ክዳና ተኸዲና ኢላትኒ እቶ ኣትዮ ፡፡ ”በለት ” ኣሸሃድ ኣና ኢላህ ኢላህ ወኣሸሃድ ኣና ሙሓመድን ዓብዱሁ ወረሱል” ብቀጥታ ናብ ረሱል ሰ/ወ/ወ ፡ ተመልሰ” ኣነ ድማ ባሕሪ ብኩትር ሓጎስ ከምቲ ቅድሚ ሰዓት ዝበኸኩዎ ብኩትር ሓዘን ” ፡፡ ኣብሸር” ያ ረሱላላህ” ድዓኻ ረቢ ተቀቢልዎ ኣደይ ረቢይ ኣህዲዎ ናብ እስላም ኣትዮ ፡፡ ብድሕር እዚ ኣቡ ሁራይራ ንረሱል ሰ/ወ/ወ.. እቲ ፍቲውቱ ኣዘዩ በርተዐ፡ ኣቡ ሁራይራ ንረሱል ሰ/ወ/ወ. ርእዩ ኣይጸግበሙ ነበረ፡ ከምዚ ድማ ”በለ” ዝበለጸን ዝመልከዎን ገጽ ርእዩ ኣይፈልጥን በጀካ ናይ ረሱል ገጽ ከም ናይ ንግሆ ጸሓይ በረቕ ኮይኑ ይርኣዩን እታ ጸሓይ ከም ኣብ ገጽ ትኸይድ ደላ ትመስል ፡፡

ኣቡ ሁራይራ ብጣዕም ንረቢ የመስግን ነይሩ ረቢ ፈትዮለይ ስሕበት (ዓርኪ) ናይ ነቢይ ፡ ከምእውን ዲነይ ብምክትታለይ ፡ ከምዚ ዝስዕብ ይብል ነበረ፡፡

- *ኣልሓምድሊላህ ለዚ ሃዳ ኣባ ሁራይራ ኣልኢስላም
  - *ኣልሓምድሊላህ ለዚ ዓለማ ኣባ ሁራይራታ ኣልቁርኣን
  - *ኣልሓምድሊላህ ለዚ መናዓላ ኣባ ሁራይራታ ብስሕበት መሓመድ ሰ/ወ/ወ..
- የዘንቱ ዜድ እቢን ሳብትይብል ኣነን ኣቡ ሁራይራን ሓደ ዓርኪይን ኣብ መስግድ ኮይና ድዓ ዝክር እንዳገበርና እንኮለና ረሱል ሰ.ወ.ወ መጽአም ምሳና ኮፍ በሉ ሹዑ ኣንሕና ስቕ በልና ኣረሱል ሰ.ወ.ወ እሎምና ቀጽሉ ከምቲ ክትብልዎ ድጸናሕኩም ፡ ኣነ ዓርኪይን ድዓ ንገብር ኣረሱል ሰ.ወ.ወ ኣሚን ይብል ፡ ብድሕርኡ ኣብሁራይራ ድዓ ክገብር ጀመረ” ኣላሁማ ኢን ኣስኣሉካ ማስኣለካ ሳሕቢይ፡፡ ” ወኣስኣሉካ ዒልማን ላይንሳ ”

ሓፈሻዊ ትርጉም፡
ኣቡ ሁራይራ ይብል”ኣንታ ጎይትይ ይሓተካ (ይሊምነካ) እዚ ዓርኪይ ዘይሓተተካ፡ ብድጋሚ እውን ይሓተካ ዘይርሳዕ ፊልጠት ሃበን
በሉ ኣረሱል ሰ.ወ.ወ ኣሚን ሸዑ ኣንሕና እልና ኣንሕና እንቶላይ ንደሊ እና ዘይርሳዕ ፊልጠት እሎም ኣረሱል ሰ.ወ.ወ በዚስ ቀድምኩም ጎበዝ ወዲ ዓሌት ኣደወስ (ኣቡ ሁራይራ) ኣቡ ሁራይራ ከምት ንነብሱ ዒልሚ ዝፈትዎ ንኻልኦት እውን ይፈትወሎም ነበረ ሓንት መዓልት ኣብ ሹቕ ናይ መዲና ምስ ወረደ እቲ ህዝቢ ብኣድንያ ሸበድበድ ክብሉ ማለት ብምሻጥን፡ ብምልዋጥን ጠጠው እሉ ረኣዮም ከምዚ ዝስዕብ ድማ በሎም ”እንታይ ኣድኪሙኩም ሕዚቢ መዲና፡ ” እሳቶም ድማ እሎም እንታይ ድኪመት ርእካልና ኣንታ ኣቡ ሁራይራ ኣቡ ሁራይራ በለ”ኣረሱል ሰ.ወ.ወ ”ውርሻ” ይመቅል ኣሎ ዘገርም እዩ እስኩም ድማ ኣብዚ ኣለኩም ኣይትከድን ዶ ፡ ብጽሕቲኩም ንክትወስዱ ኣበይ እሎም ሓተቱ ኣብ መስጊድ ብቁልጡፊ ከይዶም ተመለሱ ኣቡ ሁራይራ ኣብቲ ቦታ ደው እሉ ጸንሐ ክሳብ ዝምለሱ ምስረኣይዎ እሎም ”ኣንታ ኣቡ ሁራይራ ኣብ መስግድ ኣቲና ወላኣንት ኣይረኣናን ዝምቀል፡ እሊዎም ኣብ መስግድ ዶ ፡ ሰብ ኣይረከቡኩምን (ኣይረኣኩም) ዲኹም ፡ እው ርእና ገሊኦ ይሰግድ ገሊኦ ይቀርኡ ገሊኦም ኸኣ ይዘራረቡ (ይተሓታተቱ) ብሓራምን ሓላሊን እሊዎም ኣቡ ሁራይራ ” ወይለኹም ”እሱ እዩ እቲ ” ውርሻ ” ኣረሱል ሰ.ወ.ወ.

ካብ ሓፍቱኹም ፊላህ ፍዚያ ሓሰን ኣማን

Und Allah genügt uns als Beschützer

Allah liebt diejenigen Menschen, die ihm voll und ganz vertrauen. So wird auch im Quran in der dritten Sura, Surat-Ali-Imran (Die Sippe Imrans) über die Ungläubigen gesprochen, die den Gläubigen Angst einjagen wollten, indem sie ihnen schwer gedroht hatten.

Diejenigen, zu denen die Leute sagten: "Seht, die Leute haben sich bereits gegen euch geschart; fürchtet sie darum!" [3:172]

Doch anstatt, dass die Gläubigen Angst bekamen, blieben sie standhaft und wurden sogar noch stärker in ihrem Glauben, indem sie sagten:

„Allah (Gott) genügt uns, Welch vorzüglicher Beschützer.“ [3:173]

Was für beispielhafte Leute das doch waren!

Wenn wir Angst bekommen, so vergessen wir oft, dass wir Allah als besten Beschützer an unserer Seite haben und bemerken erst viel später, wie fehlerhaft unser Verhalten doch war, da wir einfach zu wenig auf den allerbesten Beschützer vertraut haben.

Diejenigen Menschen, die auf Allah voll und ganz vertrauen, sind jene, die Allah liebt und die Sein Wohlgefallen verdient haben.

So Allah sagt:

„So kehrten sie mit einer Gunst von Allah und einer Huld zurück, ohne dass sie ein Übel getroffen hätte, und sie folgten dem Wohlgefallen Allahs; und Allah ist voll großer Huld. Dies ist nur der Satan, der (euch) mit seinen Gefolgsleuten Furcht einzuflößen sucht. Fürchtet sie aber nicht, sondern fürchtet Mich, wenn ihr gläubig seid! Und lasse dich nicht von jenen betrüben, die energisch dem Unglauben naheilen; Sie werden Allah gewiss keinerlei Schaden zufügen. Allah will ihnen keinen Anteil am Jenseits geben, und für sie ist eine gewaltige Strafe (bestimmt). Wahrlich, wer den Glauben für den Unglauben verkauft - nimmer vermögen sie Allah etwas zuleide zu tun, und für sie ist eine schmerzliche Strafe (bereitet).“ [3:174-177]

Wie klein und schwach wir doch ohne Allahs Hilfe sind!

So sollten wir auch nichts anderes fürchten, als Allah, den Allmächtigen, denn es wird uns nichts außer dem treffen, was Er uns nicht schon als Prüfung auf dieser Welt vorbestimmt hat. Doch oft vergessen wir es!

Allah der Erhabene und Allmächtige sagt:

Sprich: "Nichts kann uns treffen außer dem, was Allah uns bestimmt hat. Er ist unser Beschützer. Und auf Allah sollen die Gläubigen vertrauen." [9:51]

Dies sollten wir uns immer wieder in Erinnerung rufen und versuchen es mit Allahs Hilfe nicht zu vergessen. Und egal was uns trifft, es ist gut für uns. Doch liebt der Mensch stets das Schnelleintreffende und kann nicht gleich das Gute in einem Schicksalsschlag erkennen.

Muhammad (saws) sagt:

Abû Yahyâ Suhaib Ibn Sinân (r) überliefert, dass der Gesandte Allâhs (saws) sagte:

"Der Gläubige ist zu bewundern, da alles für ihn gut ist.

Und niemanden außer einem Gläubigen zeichnet dies aus:

Wenn ihm etwas Erfreuliches widerfährt und er dankt (Allâh) dafür, so ist das gut für ihn.

Wenn er von einer Prüfung heimgesucht wird und sich in Geduld übt, so ist das auch gut für

ihn." (Muslim)

Dankbarkeit und Geduld sind Charaktereigenschaften eines Muslims, die zeigen, dass er seinem Herrn voll und ganz vertraut.

Derjenige jedoch, der diese Eigenschaften nicht besitzt, wird seinem Herrn nicht voll und ganz vertrauen können, da sich in seinem Herzen stets ein Zweifel über die Allmacht Allahs befinden wird.

Und warum sollten wir nicht auf Allah vertrauen, wo Er uns doch unsere Wege geleitet hat? Und wir wollen gewiss mit Geduld alles ertragen, was ihr uns an Leid zufügt; und auf Allah sollen sich diejenigen verlassen, die sich (überhaupt auf jemanden) verlassen (wollen)." (14:12)

Auch hier erkennen wir, wie wichtig doch die Geduld ist. So sollten wir Allah immer um Geduld bitten. Denn Allah ist der Geduldige (auf arab. As-Sabur) und nur von Ihm kommt die Geduld.

So sagt Allah, der Liebenswürdige:

„O ihr, die ihr glaubt, sucht Hilfe in der Geduld (Standhaftigkeit) und im Gebet; wahrlich Allah ist mit den Geduldigen (Standhaften).“ (2:153)

“O ihr, die ihr glaubt, übt Geduld und wetteifert in Geduld und seid standhaft und fürchtet Allah; vielleicht werdet ihr erfolgreich sein.“ (3:200)

Also lasst uns geduldig und standhaft sein, indem wir auf unseren Herrn vertrauen, dass er alles zum Guten leiten möge. So verspricht uns auch Allah, dass nach einer schweren Zeit stets Erleichterung kommen wird, so wie es auch in der folgenden Aya heißt:

„Also, wahrlich, mit der Erschwernis geht Erleichterung einher (94:5); gewiss, mit der Erschwernis geht Erleichterung (einher).“ (94:6)

Lasst uns also unseren Herrn folgendes bitten:

„Unser Herr, überschütte uns mit Geduld (Standhaftigkeit) und lass uns als Muslime (Gottergebene) sterben.“ (7:126)

Es folgen nun weitere Quran-Verse über das Vertrauen auf Allah, den Beschützer der Gläubigen:

Sprich: "Er ist der Allerbarmer; an Ihn glauben wir und auf Ihn vertrauen wir. Ihr werdet bald erfahren, wer sich in einem offenbaren Irrtum befindet."

„Und gehorche nicht den Ungläubigen und den Heuchlern und beachte ihre Beleidigungen nicht, die sie dir zufügen und verlasse dich auf Allah; denn Allah genügt als Sachwalter.“ (33:48)

„Und jene, die glauben und rechtschaffene Werke tun, beherbergen Wir in den oberen Gemächern des Paradieses, durchheilt von Bächen. Darin verweilen sie auf ewig. Herrlich ist der Lohn derjenigen, die gut handeln (29:58), die da standhaft sind und auf ihren Herrn vertrauen.“ (29:59)

„und wenn du entschlossen bist, dann vertrau auf Allah; denn wahrlich, Allah liebt diejenigen, die auf Ihn vertrauen.“ (3:159)

كن مع نفسك صريحاً

فيصل بن سعود الحليبي

إن من الخطأ حقاً أن يعتقد بعض من مَن الله عليهم بالهداية والاستقامة، حتى غدوا في طريق الدعاة أو طلبية العلم، أو حتى من عامة الناس الذين سلكوا طريق الإيمان وارتضوه، من الخطأ أن يعتقدوا أنهم قد بلغوا درجة كمال الإيمان، هذا الاعتقاد الذي يوهمهم بشعور شيطاني خفي ليسقطهم في شباك غاية في التعقيد، حتى تبدو عليهم عدة مظاهر قد لا تتبين لهم، ولكنها غاية في الظهور أمام الناس. وإليك بعض هذه المظاهر التي أطلب من نفسي وأتمس منك أيها الصادق مع نفسه أن نبحت عنها في أنفسنا، فربما كانت فينا؛ لنقف عليها ونعالجها قبل أن يستشري داؤها، وينتشر وباؤها، ولقد رصدت لك عشرين مظهراً، إليك بيانها :

(1) أن يشعر أحدنا بأنه فوق النصيحة، وأنه غدا ناصحاً، ولا يقبل أن يكون منصوحاً؛ فإن من المفاجأة له أن يتجرأ أحد من الناس بنصيحته، وقد يبدي شيئاً من قبولها لكنها تكون على نفسه أثقل من الجبال، وهنا يتناقل عن العمل بها، وربما يبدأ صفحة كره وبغض، أو على الأقل تجنب لهذا الناصح الأمين واستئثار لمجالسته. فأين هذا المنصوح من قول النبي صلى الله عليه وسلم « : الدِّينُ النَّصِيحَةُ، فُلْنَا : لِمَنْ ؟ قَالَ : لِلَّهِ وَلِكِتَابِهِ وَلِرَسُولِهِ وَلِأُمَّةِ الْمُسْلِمِينَ وَعَامَّتِهِمْ » رواه مسلم. فهل يجب من يأبى النصيحة أن يبقى على زلسله من دون أن ينبهه أحد على ذلك، فيكون بذلك عرضة للاستمرار فيه، والوقوع في عواقبه؟

(2) ومن هذه المظاهر: البحث عن الفتاوى الشرعية التي توافق هواه أو تحقق له مصلحة شخصية، حتى لو أدى هذا الأمر إلى تغيير وجهة نظر كانت راسخة في ذهنه، أو عليها عمله فترة طويلة، وإن أشبه شيء لهذا التصرف هو ما يطلق عليه العلماء بتتبع الرخص تشهياً ولعباً بالدين وأحكامه.

(3) ومن هذه المظاهر: التقليل من عمل الآخرين، والتحقير من جهودهم، ففي الوقت الذي يتفانى عدد من المخلصين في خدمة الدين ورفعته والدعوة إليه، نجده لا يعرف إلا النهش في نواياهم، والقذح في مقاصدهم، ويحاول جاهداً في صرف ألوان الإكبار عنهم، وقد يصل الأمر إلى السخرية بهم، وتكمل فرحته إذا ظهر خطأ أحدهم. ومطية ذلك كله سوء الظن، وعدم صفاء القلب، ووالله لا أجد ترهيباً لمثل هذا المظهر أكثر من قول الله تعالى { :الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ . }

(4) ومن هذه المظاهر: الانشغال بالجزئيات، والتفريط في الأمانات، وياله من مظهر لا يتفق أبداً مع مظهر الالتزام والصدق مع الله، فهل من الدين أن ينشغل المرء ببعض المندوبات حتى يؤثر هذا على أداء العمل والأمانة التي يجب القيام بها؟ هل من الالتزام أن يتظاهر بالمرض أو التعب ليتخلف عن حضور الدوام الرسمي؟ وهل من التمسك بالإسلام أن يفرط في رعايته لأسرته وتربية أولاده بحجة نشر الدين والدعوة إليه؟! وهل من الاستقامة أن يتخذ المرء الكذب مطية لدفع تهمة التقصير في المسؤولية الملقاة على كاهله؟! يقول الله تعالى : يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا أَمَانَاتِكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

(5) ومن هذه المظاهر: حب الظهور والقيادة ولو على شيء يسير، بل ربما يجاهد ويكافح من أجل هذا الأمر، وما علم أن تحمل المسؤولية والأمانة حمل ثقيل على الأتقياء والمخلصين « . عَنْ أَبِي مُوسَى قَالَ : دَخَلْتُ عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَا وَرَجُلَانِ مِنْ بَنِي عَمِّي، فَقَالَ أَحَدُ الرَّجُلَيْنِ : يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَمَرْنَا عَلَى بَعْضِ مَا وَلَاكَ اللَّهُ، وَقَالَ الْآخَرُ مِثْلَ ذَلِكَ، فَقَالَ : إِنَّا وَاللَّهِ لَا نُؤَلِّي عَلَى هَذَا الْعَمَلِ أَحَدًا سَأَلَهُ وَلَا أَحَدًا حَرَصَ عَلَيْهِ » رواه مسلم.

አብ መጻኢ. ኢትዮጵያ ኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ

ሕቶ ንኣል-ላህ

ሰይድና ሙሳ ሓንቲ መዓልቲ ብዛዕባ ሞት እንዳሓሰበ እንከሎ ሓንቲ ሕቶ ኣብ ሓምሳሉ መጺኣቶ ንኣላህ ሱብሓኑሁ ወታዓላ እውን ከምዚ ክብል ጠየቐ።
ኣንታ ጎይታ ወዲ ኣደም ነዛ ዓለም ብሞት ምፍላዩ ዘይተርፎ እንተኾይኑስ ንምንታይ ዳኣ ፈጠርካዮ።

ኣላህ ሱብሓኑሁ ወታዓላ ካኣ ከምዚ ዝስዕብ ጌሩ መለሰሉ።

((ሥሙሳ እዛ ሕቶኻ ክምልሰልካ እንተደሊኻ ሓንቲ ነገር ኣማላኣለይ ብምባል ስርናይ ክዘርእ ኣዘዘ))

እሞ ሰይድና ሙሳ ትእዛዝ ኣላህ ክፍጽም ጀመረ። መዓልቲን ከልብን ከይጸዋዕኹም ይመጹ ከምዝባላል ካኣ ወዮ ዝተዘርእ ስርናይ፡ጠጠቡ ግዜ ምዕጻድ ኮነ። ሰይድና ሙሳ ኻኣ ዓጺዲ ምስ ጨረሰ፡እቲ ዘድሊ ነገር ኣማለኡ፡ ኣብ መደምደምታ ስርሑ ስርናይ ካብ ክርዳድ ምፍላይ ኮነ።

ኣብዚ ግዜ ዚ ኣላህ ሱብሓኑሁ ወተዓላ ንሰይድና ሙሳ። ((እንታይ ዳኣ ትገብር ኣለኻ ክብል፡ ሕቶኡ ኣቕረበሉ። እቲ ጽቡቕ ካብ ሕማቕ ይፈልዮ ኣለኹ፡ ኢሉ ምስ መለሰሉ።

ኣላህ ሱብሓኑሁ ወታዓላ ካኣ ከምዚ ዝብል መልሲ መለሰሉ።

((ንስኻ ንጽቡቕን ሕማቕን ትፈላለ ኣለኻ፡ ሞት ካኣ ሞት ካኣ ንወዲሰብ ከምኡ ጌሩ እዩ ዝፈላልዮ። ከምዚ ሕጂ ንስኻ እቲ ጽቡቕ ካብ ሕማቕ ፈልዮ ዘለኻ፡ ሞት ካኣ ንወዲሰብ ከምኡ ጌሩ እዩ ካብ ዓለም እትፈልዮ።

እምበኣር ክቡር ሓው ኣንባቢ፡ እቲ ኣብዚ ክብሎ ዝደሊ፡ ኣብዛ ተራፊት ዓለም ንመዋእል ክንነብር ኣይኮነናን ተፈጠርና።
እንታይ ዳኣ፡ ካብዛ ናይ ፈተነ ዓለም ተገላገልና

ናብታ ንዘልኣለም እንነብረላ ጀና ወይ ጃጎም ኢና ተፈጠርና።

ኣላህ ሱብሓኑሁ ወታዓላ ኣብ ሱረት ኣልሙልክ ኣዶ ቁ፡17 27 ከምዚ ይብል፡

تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (1)
الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيُبْلِغَ كُمُ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَفُورُ (2)

ኣላህ ሱብሓኑሁ ወታዓላ እቲ ንኹሉ ነገር ዝውንን ኣብዘን ዘተጠቐሳ ኣዶታ (ትቕስታት) ንሞትን ሂወትን ምእንቲ ናግና ክፍትን ከምዝፈጠረ ይሕብረና።
ዕላማ እዚ ፈተነ ኻኣ ምእንቲ መን ካባና እቲ ዝበለጸ ስራሕ ዝሰርሕን ምእንቲ ክንምርመር እዩ።

ማለት መንዩ እቲ መንገዲ ቅንዕና ተኹቲሉ ዝገባዝ፡ መዩኽ እቲ ካልእ ናይ ስሕታን መንገዲ ዝኹተል። እሞ እቲ ጉዳይ ብሩህ ስለ ዝኾነ ካብዛ ኣዱንዶ ምፍላይና ዘይተርፈና ክብኮነ እቲ ረቢ ዝኣዘዘና ትእዛዛት ኣተግቢርና ተተፈለና ይሓይሽ እመስለኒ።

ሓውኹም ኢብራሂም ዓጣ

ለበዋ፡

ክነደይ ኣሕዋት ኮን ይህልዉ ፍልጠትን ክእለት ናይ ምጽሓፍ ዝመልኩ፡ እነ ዝፈልጠምኳ ብዙሓት እዮም። ማለት ብቋንቋ ትግርኛ ዝሃረቡን ዝጽሕፉን፡ ግን እቲ ሕቶይ እንደገና እዘም ኣሕዋት ስለምንታይ እዮም ወላ ሓንቲ ገጽ ትኹን ኣኣብ ሰለሰተ ወርሒ ብተገዳስነት ጽሑፎም ዘይሰዱ። እዚ ሕቶታት ኩሉ ግዜ እዩ ንነፍሰይ ዝሓታ፡ ግን መልሲ ክረክብ ኣይካኣልኩን፡ ምናልባት እቲ ክእለታቶም ካብዚ ንሕና እንጽሕፎ ዘለና ኣዘዩ ክብ ዝበለን ዝተማሓዮሽኝ ስለ ዝኾነ ካልእ ግዜ ይጽብዩ ምናልባት ይህልዉ ዝብል ሓሳብ እዉን እሓስብ እዩ።

ግን እዚ ካልእ ግዜ ካብ ምጽባይ ነዚ ጉዳይ ሓላፍነቱ ተሰኪሞም ስለምንታይ እዮም፡ ምሳና እጃቶም ዘየበርክቱ።

እቲ ኣጅሪ ካብ ረቢ እዩ፡ ምናልባት ቡቲ እትጽሕፉ እስላማዊ ተልእኾ ዝሓዘለ፡ ብዙሓት ሰባት ናብ መንገዲ ረቢ ዝመልስ ይኸውን።

እሞ ክቡር ሓው፡ ካብቲ እትሰምዮን እትፈልጦን ሓንቲ ገጽ ጽሑፍካ ክትልእከልና ብትሕትና ንገብወካ።

ኣሕዋትካ ኣሳና ዳእቲ መጺሑት ኣልዳዕዎ

